

Asia: VN/9109/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi mahdollisuudesta lykätä kirjanpitolain 7 luvun soveltamista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Suomen Yrittäjien lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi mahdollisuudesta lykätä kirjanpitolain 7 luvun soveltamista.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki koskien sellaisia suuryrityksiä, jotka eivät ole vielä olleet velvollisia kestävyysraportointiin. Lain tarkoituksena on mahdollistaa raportoinnin lykkääminen kahdella vuodella, 1.1.2027 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin. Ehdotuksella pantaisiin täytäntöön ns. lykkäysdirektiivin kestävyysraportointia koskevat säännökset. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.12.2025, mutta sen säännöksiä voitaisiin soveltaa jo 1.1.2025 alkaneella ja sen jälkeisillä tilikausilla.

Suomen Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Lykkäysdirektiivi

Lykkäysdirektiivi eli Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi direktiivien (EU) 2022/2464 ja (EU) 2024/1760 muuttamisesta koskien päivämääriä, joista alkaen jäsenvaltioiden on sovellettava tiettyjen yritysten kestävyysraportteja ja asianmukaista huolellisuutta koskevia vaatimuksia on osa komission 26.2.2025 julkistamaa Omnibus I -ehdotusta.

Lykkäysdirektiivi on julkistettu virallisessa lehdessä 16.4.2025 ja se on tullut voimaan seuraavana päivänä. Komissio on sitoutunut järjeistämään ja yksinkertaistamaan EU-lainsäädännön sisältämiä

raportointivaatimuksia. Mario Draghin kilpailukykyraportti 9.9.2024 kiinnitti huomiota erityisesti siihen, että nyky säännökset rasittavat suhteettomasti pk-yrityksiä.

Lykkäysdirektiivin tarkoituksena on antaa kestävyysraportointiin velvollisille yrityksille enemmän aikaa valmistautua raportoinnin aloittamiseen. Muutos-direktiivillä eli Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä direktiivien 2006/43/EY, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 ja (EU) muuttamisesta 2024/1760 tiettyjen yritysten kestävyysraportoinnin ja asianmukaista huolellisuutta koskevien vaatimusten osalta puolestaan pyritään tekemään kestävyysraportoinnista nykyistä ymmärrettävämpää ja tehokkaampaa sekä vähentää pk-yritysten hallinnollista taakkaa rajoittamalla suuryritysten tietopyyntöjä niiden arvoketjuihin kuuluville pk-yrityksille. Lausuttavan hallituksen esityksen mukaiset ehdotukset rajautuvat kuitenkin yksinomaan niihin säännöksiin, jotka perustuvat lykkäysdirektiiviin kestävyysraportoinnin osalta, vaikka esityksessä on Omnibus I -ehdotuksen kokonaisuuden jäsentämisen helpottamiseksi kuvattu myös mainitun muutosdirektiiviehdotuksen säännökset, jotka koskevat kestävyysraportoinnin sisältöä.

Suomen Yrittäjät kannattaa esityksen tavoitetta lykkäysdirektiivin täytäntöönpanosta ja suomalaisten yritysten hallinnollisen rasitteen keventämisestä EU-lainsäädännön mahdollistamassa määrin. Olemme erittäin tyytyväisiä siihen, että Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisesti vältetään EU-lainsäädännön toimeenpanon yhteydessä kansallista lisäsäätelyä.

Laki mahdollisuudesta lykätä kirjanpitolain 7 luvun soveltumista

Ehdotetussa 1 §:ssä säädetään lykkäysmahdollisuudesta. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin lykkäysdirektiivin mukaisesti, että sellainen suuryritys ja -konserni, joka ei vielä ole ollut velvollinen kestävyysraportointiin, voisi lykätä raportoinnin aloittamista kahdella vuodella eli 1.1.2027 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin. Niin ikään lykkäysdirektiivin mukaisesti säännöksen ulkopuolelle jäisivät raportoinnin ensimmäisen aallon suuryritykset ja -konsernit, jotka ovat laatineet kestävyysraportointidirektiivin alkuperäisen säännösten velvoittamina kestävyysraportin tilikaudelta 2024 ja julkistaneet sen kulvana vuonna 2025. Ensimmäiseen aaltoon kuuluivat pörssilistatut suuryritykset ja muut suuryrityksen kokoiset yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt edellyttäen, että niiden palveluksessa on yli 500 henkilöä.

Ehdotetun pykälän 2 momentti koskee raportoinnin kolmatta aaltoa. Kolmas aalto käsittää pörssilistatut pk-yritykset. Ehdotus sallisi tällaisen yrityksen lykkäävän raportoinnin aloittamisen 1.1.2028 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin. Momentti jää kuitenkin vaille merkitystä, jos komission ehdotus muutosdirektiiviksi hyväksytään, sillä raportointivelvollisuus ei jatkossa koskisi pk-yrityksiä, vaikka ne olisivat pörssilistattuja.

Ehdotetussa 2 §:ssä säädetään voimaantulosta. Lainmuutosta voitaisiin soveltaa jo tilikaudella, joka on alkanut ennen lain voimaantuloa 1.1.2025 tai sen jälkeen alkaneella tilikaudella.

Kannatamme ehdotusta kokonaisuudessaan. Raportointivelvoitteiden lykkääminen kahdella vuodella keventää suomalaisten yritysten hallinnollista rasitetta ja antaa yrityksille enemmän aikaa valmistautua raportoinnin aloittamiseen. Samalla raportointivelvoitteiden lykkääminen tarkoittaa sitä, että pk-yritysten hallinnollista taakkaa ei kasvateta tarpeettomasti, sillä monien suuryritysten pk-yrityksille osoittamat tietopyynnöt arvoketjuissa lykkääntyvät.

Katsomme myös, että muutosdirektiivin vaikutusten tulevaan kestävyysraportointiin tulisi olla selvillä raportointivelvoitteiden alkaessa. Tämä selkeyttää yritysten toimintaympäristöä, ei heikennä niiden kilpailukykyä ja karsii pk-yrityksiin kohdistuvia muutosdirektiivin tavoitteiden vastaisia tietopyyntöjä.

Lykkäysdirektiivi ei myöskään rajoita suomalaisten yritysten kestävyysraportointidirektiivin mukaista raportointia. Yritys voi siis raportoida vapaaehtoisesti kestävyystietonsa vuodesta 2025 ja jatkaa kestävyysraportointia myös vuodesta 2026, vaikka ensimmäinen pakollinen raportointikausi olisikin vasta vuosi 2027.

Nurmela Niko
Suomen Yrittäjät ry